Tulevaisuusvaliokunnan sihteeristö **1.12.2021**
Tulevaisuusvaliokuntien maailmankokous O 79/2019 vp

Arvio maailmankokoukseen kutsuttavista vastintahoista

Ulkoministeriön taulukossa on arvioitu 84 maata (n = 84)

On jonkinlainen 43
Ei ole 41
Parlamentissa 34
Ulkopuolella 19
Sekä että 10
Vain parlamentissa 24

Maat, joissa selvityksen perusteella on vastinkappale sekä parlamentissa että myös ulkopuolella (kuten Suomessa), niin kutsuttavia olisivat:

Etelä-Korea	Ruotsi	Viro
Iso-Britannia	Saksa	Yhdysvallat
Itävalta	Sveitsi	
Malesia	Uusi-Seelanti	

Jokaisen näiden kohdalla on kuitenkin UM:n arviona, että jonkinlainen (ei siis kyllä on vastinkappale, vaan on jonkinlainen vastinkappale). Jos katsotaan ne maat, joiden kohdalla lukee UM:n arviona kyllä:

Brasilia	Chile	Islanti

Jos katsotaan, että missä maissa on parlamentissa jokin vastinkappale:

Albania	**(Kanada)**	Singapore
Australia	Kreikka	Slovenia
Brasilia	**Liettua**	**(Sveitsi)**
Chile	Malesia	Tanska
Etelä-Korea	Moldova	**(Thaimaa)**
Intia	Montenegro	Unkari
Irak	Portugal	Uusi-Seelanti
(Islanti)	**(Puola)**	**(Vietnam)**
Iso-Britannia	Ranska	**(Viro)**
Italia	Ruotsi	Yhdysvallat
(Itävalta)	Saksa	
(Japani)	Serbia	

Lisäksi tiedämme, että myös **Uruguayssa**, on uusi tulevaisuusvaliokunta. Yhteensä 35. Jos lukee kuvaukset näistä vastinkappaleista, niin selkeitä **vastinkappale on vain 4 maassa** (Brasilia, Chile, Liettua ja Uruguay). Lisäksi on tiede-, teknologia-, opetus- ja tutkimusvaliokuntia, joista osalla on vastuullaan myös kestävä kehitys/Agenda2030 (9 eli islanti, Itävalta, Japani, Kanada, Puola, Sveitsi, Thaimaa, Vietnam, Viro).

Kun ulkoministeriötä pyydettiin arvioimaan tarkemmin vastaavuutta, niin tarkastelivat Islantia, Brasiliaa, Chileä, Kanadaa, Filippiinejä ja Puolaa. Lisäksi UM totesi, että erillisiä ilmauksia suurestakin kiinnostuksesta mahdollista maailmankonferenssia kohtaa on osoitettu paikoista, joissa ei varsinaista tulevaisuusvaliokuntaa parlamentissa ole: mm. Indonesia ja Malediivit.

Lisätietoa edellä mainituista vastintahoista

Brasilia: Brasilian parlamentin ylähuoneessa (senaatissa) toimii Tulevaisuusvaliokunta (Comissão Senado do Futuro – CSF). CSF on senaatin pysyvä valiokunta, jossa on 11 jäsentä ja 11 varajäsentä. CSF:n mandaattina on ”edistää keskustelua tulevaisuuteen liittyvistä teemoista ja maan tulevaisuudesta sekä parantaa senaatin toimintaa näihin teemoihin liittyen”. Viime aikoina valiokunta on keskustellut muun muassa teknologian roolista ympäristönsuojelussa, tekoälyn käytöstä julkisessa hallinnossa ja lainsäädännön roolista innovaatioiden mahdollistamisessa. Valiokunta kuulee käsittelemiinsä kysymyksiin liittyen sektoriministeriöitä ja ulkopuolisia asiantuntijoita. Ymmärtääksemme dialogi hallituksen ja valiokunnan välillä käydään pääasiassa näissä kuulemisissa. CSF on osallistunut myös parlamenttien väliseen kansainväliseen tulevaisuustyöhön. Se on mm. osallistunut Chilen parlamentin järjestämään tulevaisuuskonferenssiin.

Chile: Chilen senaatissa toimii tulevaisuuvaliokunta la Comisión Desafíos del Futuro, Ciencia, Tecnología e Innovación, lyhyemmin la Comisión Desafíos del Futuro del Senado. Tulevaisuusvaliokunta perustettiin Chilessä huhtikuussa 2012. Valiokunnassa on viisi jäsentä. Valiokunnan kokouksiin osallistuu myös yliopistojen rehtoreita, akateemikkoja ja tutkijoita sekä muita merkittäviä tahoja kokouksen teemojen mukaan. Tulevaisuusvaliokunta on yksi vuosittaisen Congreso Futuron järjestäjistä yhdessä Chilen hallituksen sekä chileläisten yliopistojen kanssa. Se onkin yksi tulevaisuusvaliokunnan tärkeimmistä tehtävistä. Tänä vuonna tulevaisuuskomitea on työssään käsitellyt mm. seuraavia teemoja: digitalisaatio, tietojenkäsittely ja 5G, vihreä vety ja vetylaitokset, vuoden 2021 Congreso Futuron suunnittelu, julkisten sairaaloiden erikoistumisalojen laajentaminen, kuluttajan oikeudet ja työn tulevaisuus.
Valiokunnan viimeisimmät raportit ovat vuodelta 2017 ja ne koskivat tiede-, teknologia-, tieto- ja innovaatioministeriön (Ministerio de Ciencia, Tecnología, Conocimiento e Innovación) perustamista. Chile on panostanut yhteistyöhön muiden tulevaisuusvaliokuntien kanssa mm. allekirjoittamalla vuonna 2019 yhteistyösopimuksen Argentiinan senaatin kanssa tulevaisuusvaliokunnan luomisesta naapurimaahan Chilen esimerkin avulla.

Liettua: Ei erillistä tulevaisuusvaliokuntaa. Kukin valiokunta tekee tulevaisuustyötä omalla vastuualueellaan. Parlamenttivaalit lokakuussa 2020, jolloin suositus tiedustella uudelleen vastinparia Suomen tulevaisuusvaliokunnalle. **HUOM: tämä siis muuttunut 2020 jälkeen ja nyt Liettuassa on tulevaisuusvaliokunta, jonka TuV on tavannut 2021.**

Lisäksi Uruguay, jonka kanssa TuV on ollut kirjeenvaihdossa 2021.

Mahdollisia vastinkappaleita ovat lisäksi:

Islanti: Islannin pääministerikanslian yhteyteen perustettiin "**pääministerin tulevaisuusvaliokunta**" vuonna 2018 Suomen eduskunnan tulevaisuusvaliokunnan inspiroimana. Kaikki jäsenet ovat kansanedustajia. Fokus on pitkän aikavälin tulevaisuustyössä ja ennakoinnissa. Valiokunta julkaisi ensimmäisen raporttinsa vuonna 2019. Tulevaisuus/ennakointityön infrastruktuuri on Suomeen verrattuna matalalla tasolla, mikä vaatisi huomattavia ponnisteluja pääministerikanslian monitoimivirkamiehiltä, jos heidän olisi tuettava althingin pysyvän valiokunnan säännöllistä työtä. Islannin tulevaisuusvaliokunta määrittelee tehtävikseen keskustella teknologisen muutoksen, edistyksen ja nk. neljännen teollisen vallankumouksen haasteista ja mahdollisuuksista, seurata megatrendejä -erityisesti ympäristö- ja väestökehitys-, joilla on todennäköinen suora vaikutus Islannin yhteiskuntaan tulevaisuudessa, tukea keskustelua tulevaisuuden mahdollisuuksista, uhista ja tulevaisuuden tieteestä, valvoa pääministerikanslian kasvufoorumi-työryhmän työtä sekä keskustella opetus- ja tiedeministeriön tiede- ja teknologianeuvoston löydöksistä. Tulevaisuusvaliokunnan muodostavat kansanedustajat, joita on vähintään yksi jokaisesta althingissa istuvasta puolueesta,

suuremmista puolueista useampi. Yhteensä kansanedustajia istuu 11. Viime aikoina pääministerin kanslian ja althingin välillä on käyty poikkihallinnollisia keskusteluja tulevaisuusvaliokunnan liittämisestä althingiin. Ajatuksessa on vielä paljon selvittämistä ja siihen liittyy sekä etuja että haittoja.

Itävalta: Itävallassa ei ole erillistä tulevaisuusvaliokuntaa parlamentissa. Sen sijaan tulevaisuustyö hoidetaan muiden valiokuntien ja teknologiainstituutilta tilatuin taustaselvitysten kera. **Tulevaisuustyö tehdään lähinnä tutkimus-, innovaatiot- ja teknologiavaliokunnassa ja liikennevaliokunnassa.** Instituuttien toteuttamat tulevaisuuteen liittyvät erilaiset temaattiset selvityspyynnöt tulevat parlamentin poliittisen keskustelun kautta tai suoraan hallituksen tarpeista. Tämä työ ei ole kovin säännönmukaista vaan tarveharkintaista. Instituutti tuottaa parlamentille puolivuosittain yleiskatsauksen tiedeasioista, joka myös julkaistaan. Itävallan parlamentin tulevaisuusteemojen pohdinta ei ole siis samalla tavalla automaattista kuin Suomessa.

Japani: Japanin parlamentissa ei ole erillistä tulevaisuusvaliokuntaa. Jokainen komitea käsittelee itse tulevaisuuteen liittyviä kysymyksiä. Erityisesti E**dustajainhuoneen tiede-, teknologia- ja innovaatiokomitea** käsittelee tulevaisuuskysymyksiä, mutta sitä ei ole erikseen luotu tehtävää varten.

Kanada: Ei tulevaisuusvaliokuntaa, mutta **teollisuus-, tiede-, ja teknologiavaliokunta** käsittelee asioita, jotka kuuluvat Suomen tuvan mandaattiin. Valiokunnan mandaatti on pysyvä.

Puola: Puolassa tulevaisuusvaliokuntaa lähin elin on parlamentin alahuoneen **digitalisaatio-, innovaatio-, ja modernin teknologian valiokunta (Committee on Digitalization, Innovation and Modern Technologies**), jonka vastuuna on digitalisaatioon ja teknologian kehitykseen liittyviä innovaatioita. Valiokunnan toiminnasta on vain vähän tietoa julkisissa lähteissä.

Thaimaa: Thaimaan parlamentissa ei ole suoraan tulevaisuusvaliokuntaa vastaavaa elintä. Horisontaalisempi tulevaisuustyö kuuluu lähtökohtaisesti hallitukselle. Valiokuntien mandaatti on yleisesti ottaen kapeampi kuin Suomen eduskunnassa. Lähin parlamentaarinen vastinpari Suomen tulevaisuusvaliokunnalle Thaimaassa lienee **parlamentaarinen tiede-, teknologia-, tutkimus- ja innovaatiopolitiikasta vastaava valiokunta (Committee on Sciency, Technology, Research and Innovation).** Ajoittain kyseinen valiokunta kuulee esimerkiksi ulkopuolisia asiantuntijoita tieteeseen ja teknologiaan liittyvistä teemoista tai seuraa esimerkiksi Thaimaan korkeakoulusektorin toimintaa Thaimaan kansallisen kehitysstrategian (*Thailand 4.0*) toimeenpanon näkökulmasta. *Thailand 4.0* –strategia on hallituksen lippulaivahanke, jossa pyritään tukemaan maan siirtymistä keskitulotason loukusta tietointensiiviseksi ja nykyistä tasa-arvoisemmaksi osaamisyhteiskunnaksi, joka huomioi kestävän kehityksen tavoitteet.

Vietnam: Vietnamin kansanedustuslaitoksen kansalliskongressissa toimii **tiede-, teknologia- ja ympäristövaliokunta.** Puheenjohtaja Phan Xuan Dung vahvisti, että johtamansa valiokunnan mandaatti kattaa osan Suomen eduskunnan tulevaisuusvaliokunnan tehtävistä, ml. kestävän kehityksen tavoitteiden SDG:n seurannan.

Viro: Viron parlamentissa Riigikogussa tulevaisuustyötä tehdään poikkileikkaavasti kaikissa Riigikogun komiteoissa, vaikkakin varsinaista vastinparia ei eduskunnan tulevaisuusvaliokunnalle ei ole. Keskustelua Suomen mallista ja mahdollisesta Riigikogun tulevaisuuskomiteasta on käyty, mutta komitean sijaan Virossa perustettiin Eesti Arenguseire Keskus vuonna 2016. Eesti Arenguseire (kehityksen seuranta) Keskus on Viron valtionhallinnossa ennakoinnista vastaava organisaatio, joka toimii Viron parlamentin, Riigikogun osana. Arenguseire Keskus keskittyy hallinnon määrittelemiin tulevaisuuden teemoihin, joilla on keskeinen merkitys Viron yhteiskunnan kehittymiselle 2030 –luvun alkupuolelle asti. Arenguseire keskuksen työtä valvoo **Riigikogun talouskomitea**. Talouskomitean lisäksi Arenguseire tekee läheistä yhteistyö mm. Riigikogun sosiaali-, ulkoasiain-, valtionvarain-, ja maaseudunkehittämisen komiteoiden kanssa. Arenguseire

keskuksen mandaatti on säädetty laissa ja käsittää ennakointityöhön liittyvän tutkimuksen ja tiedottamisen hyvin laajasti.

Tarkistettava:

Filippiinit: Filippiineillä **Sustainable Development Goals, Innovation and Future Thinking -komitea** tekee tulevaisuustyötä koordinoimalla pitkän aikavälin strategioita, sekä tekemällä ennusteita ja arvioita kestävän kehityksen saavuttamiseen liittyen. *Suurlähettiläs pyytää tapaamista heti valtuuskirjeen esittämisen jälkeen.*

Keitä komiteaan kuuluu? Vastaako valiokuntaa?

Sveitsi: Sveitsin parlamentissa ei ole tulevaisuusvaliokuntaa, eikä tulevaisuustyötä harjoiteta tai ymmärretä Sveitsissä samalla tavoin kuin Eduskunnassa. Tulevaisuuteen liittyvä työ mielletään lähinnä vaalikauden lainsäädäntötyön suunnitteluna ja lakiesitysten vaikutusten etukäteisarviointina. Vaikkei parlamentissa olekaan varsinaista tulevaisuusvaliokuntaa, **kummassakin kamarissa toimii eri-koisvaliokunta, joka vastaa poliittisesta suunnittelusta. Näitä valiokuntia kutsutaan vaalikauden suunnitteluvaliokunniksi.** Niiden tehtävänä on käsitellä kamariensa nimissä liittohallituksen luonnos vaalikautta koskevasta suunnitelmasta. Mitä asiavaliokuntien työskentelyyn tulee, niiden mandaatti mahdollistaa myös tulevaisuuskysymysten käsittelyn sekä vastaavien ehdotusten tekemisen parlamentille. Sveitsissä toimii useita liittovaltion varoin rahoitettuja säätiöitä, joiden tehtävänä on valmistella liittohallitukselle ja parlamentille tausta-asiakirjoja päätöksenteon tueksi koskien mm. tulevaisuuteen suuntautuvaa poliittista toimintaa.

Ovatko suunnitteluvaliokunnat pysyviä?